

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**



Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРАКТИКУМ: «СУЧАСНІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Професійна освіта. Цифрові технології»
Спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
Спеціалізація 015.39 Цифрові технології
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки та
освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика
Протокол № 01 від 28 серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогічний практикум: «Сучасні форми організації професійного навчання»
Викладач (-і)	Паска Тарас Валерійович, доктор філософії, асистент
Контактний телефон викладача	0988386043
E-mail викладача	taras.paska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Вівторок 14:00-16:00

2. Анотація до навчальної дисципліни

Курс спрямований на формування у студентів теоретичних знань та набуття практичних вмінь і навичок щодо обґрунтування професійної підготовки майбутніх фахівців у сучасних умовах розвитку суспільства, а також узагальнення й систематизацію традиційних та інноваційних педагогічних підходів, методів, форм і технологій, які впроваджуються в сучасне професійно-освітнє середовище. В педагогічному практикумі приділено увагу проектуванню змісту освіти, аналізу та прогнозуванню мети навчання, методиці підготовки викладача до занять та методиці розробки навчально-методичної документації з планування професійної підготовки. Вивчення педагогічного практикуму «Сучасні форми організації професійного навчання» відбувається шляхом обговорення, рефлексії, осмислення студентами власного життєвого досвіду, професійних уявлень, вироблення власного бачення, поглядів стосовно сучасних форм організації професійного навчання.

Практично-семінарські заняття орієнтовані на самостійну підготовку студентами творчих робіт, ситуаційних вправ, їхнього представлення та обговорення у групі, аналіз та обговорення фрагментів навчально-виховного процесу, залучення студентів до тренінгових занять.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета: розширити і поглибити знання з основ теорії та практики професійної підготовки майбутніх фахівців у сучасних умовах розвитку суспільства, узагальнення й систематизація традиційних та інноваційних педагогічних підходів, методів, форм і технологій, які впроваджуються в сучасне професійно-освітнє середовище.

Цілі:

- володіти основним категорійно-понятійним апаратом дисципліни, вміти співвідносити методику і технологію навчання та проектувати навчальний процес, проводити аналіз системи освітніх цілей;
- здійснювати аналіз змісту навчального матеріалу, навчитися оперувати формами організації професійно-теоретичної підготовки, вміти класифікувати та структурувати заняття;
- оперувати головними функціями, видами та методами контролю навчальних досягнень студентів; знати методику підготовки викладача до занять та методику розробки навчально-методичної документації з планування професійно-теоретичної підготовки;
- розуміти змістові особливості та логіку процесу професійно-практичної підготовки; вміти використовувати методику інструктування у різні періоди професійно-практичної підготовки, володіти методикою проведення заняття виробничого навчання різних типів;
- знати структуру методичної діяльності у закладах професійної (професійно-технічної) та вищої освіти, традиційні та інноваційні форми і методи методичної діяльності, методику розроблення навчальних та методичних проєктів;
- спонукати студентів до подальшої самоосвіти і самовиховання, розвитку особистісних якостей майбутнього педагога, відповідального ставлення до виконання обов'язків учителя; формування потреби постійно займатися самонавчанням і самовдосконаленням.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність – Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 09. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.

СК 11. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук.

СК 15. Здатність забезпечити якість освіти і управління діяльністю закладу освіти, відповідно до спеціалізації.

Програмні результати навчання (ПР):

ПР 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.

ПР 08. Самостійно планувати й організувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти і підлеглих.

ПР 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

ПР 12. Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

ПР 15. Діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій.

ПР 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики.

ПР 21. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.

ПР 22. Застосовувати програмне забезпечення для e-learning і дистанційного навчання і здійснювати їх навчально-методичний супровід.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	
семінарські заняття / практичні / лабораторні	30
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативний / вибірковий
7	015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)	4	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	заняття	сам. робота
Тема 1. Професійна підготовка майбутніх фахівців у сучасних умовах розвитку суспільства. Основний категорійно-понятійний апарат дисципліни. Критеріальні ознаки		2	4

технологічно-організованого освітнього процесу. Співвідношення методики і технології навчання. Проектування навчального процесу. Аналіз системи освітніх цілей. Визначити роль законів України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» та «Про вищу освіту» в організації освітнього процесу, окресленні змісту професійної та вищої освіти, характеру соціального захисту здобувачів освіти (створення презентацій).			
Тема 2. Методика теоретичної підготовки у закладах професійної освіти. Форми організації професійно-теоретичної підготовки. Класифікація та структурування заняття. Моделювання аудиторних занять різних типів у закладах професійної освіти. Ситуаційні проблемні завдання.		2	4
Тема 3-4. Форми та методи організації навчальної діяльності студентів у процесі теоретичного навчання. Різновиди форм організації навчальної діяльності та їх особливості. Класифікація методів навчання за джерелом знань, за характером навчально-пізнавальної діяльності. Захист командних та індивідуальних проєктів.		4	8
Тема 5-6. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів професійної та вищої освіти. Функції, види та методи контролю навчальних досягнень студентів. Методика підготовки викладача до занять. Складання плану занять та здійснення його аналізу. Розробка навчально-методичної документації.		4	8
Тема 7. Системи професійно-практичної підготовки здобувачів освіти. Змістові особливості та логіка процесу професійно-практичної підготовки. Розробка методики інструктування та анкетування у різні періоди професійно-практичної підготовки. Розробка заняття виробничого навчання різних типів.		2	4
Тема 8. Умови організації та проведення ефективної виробничої		2	4

<p>практики. Сутність мети, освітніх завдань, головних положень, нормативних документів, які регламентують виробничу практику. Організація контролю за ходом виробничої та передвипускової практики. Тренінгове заняття «Студент-практикант: межі організації та особливості виробничої практики».</p>			
<p>Тема 9-10. Традиційні та інноваційні форми і методи методичної діяльності. Структура методичної діяльності у закладах професійної освіти. Традиційні та інноваційні форми і методи методичної діяльності. Методика розроблення навчальних та методичних проєктів. Оформлення «портфоліо» та творчого звіту викладача. Презентації результатів виконаних завдань та досліджень.</p>		4	8
<p>Тема 11-12. Теорія та практика виховної роботи в закладах професійної та вищої освіти. Принципи та методи гуманістичного виховання. Формування національної свідомості, гідності, патріотизму. Використання етнокультурної спадщини в освітньому процесі. Формування студентського колективу, розвиток студентського самоврядування. Тренінгове заняття «Дозволь собі бути щасливим».</p>		4	8
<p>Тема 13. Соціально-педагогічна адаптація здобувачів професійної та вищої освіти до умов навчання у закладі вищої освіти. Види адаптації студентів. Психологічні чинники адаптації студентів до навчання. Фактори дезадаптації та умови успішної адаптації студентів-першокурсників. Соціально-психологічний клімат у студентському колективі. Соціально-психологічний тренінг як технологія психологічного супроводу процесу адаптації студентів. Розробити «Рекомендації для адаптації студентів-першокурсників». Тренінгове заняття «Я – вчора, я – сьогодні», «Моя група».</p>		2	4

<p>Тема 14. Вивчення досвіду підготовки кваліфікованих здобувачів освіти у закладах фахової передвищої освіти. Зустріч зі студентами та викладачами Івано-Франківського фахового коледжу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p>		2	4
<p>Тема 15. Умови успішного працевлаштування випускників закладів професійної та вищої освіти. Сучасний ринок праці в Україні і за кордоном. Найбільш затребувані професії в Україні. Професії майбутнього. Перспективні галузі економіки. Трансформація та адаптація класичної системи вищої та професійно-технічної освіти до нових умов. Професійні вимоги до сучасного фахівця. Порядок прийняття на роботу. Резюме – ефективний засіб самомаркетингу. Скласти особисте резюме з метою отримання вакантної посади в установі (організації, фірмі, на підприємстві).</p>		2	4
ЗАГ:		30	60

6. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни Загальна система оцінювання курсу</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Рейтинговий показник</th> <th rowspan="2">Оцінка ECTS</th> <th colspan="2">Оцінка у національній шкалі</th> </tr> <tr> <th>Екзамен, диф.залік, курс роб.(проект), практика</th> <th>Залік</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90-100</td> <td>A (відмінно)</td> <td>Відмінно</td> <td rowspan="3">Зараховано</td> </tr> <tr> <td>82-89</td> <td>B (добре)</td> <td rowspan="2">Добре</td> </tr> <tr> <td>75-81</td> <td>C (добре)</td> </tr> <tr> <td>64-74</td> <td>D (задовільно)</td> <td rowspan="2">Задовільно</td> <td rowspan="3">Незараховано</td> </tr> <tr> <td>60-63</td> <td>E (задовільно)</td> </tr> <tr> <td>35-59</td> <td>FX (незадовільно) з можливістю повторного складання</td> <td rowspan="2">Незадовільно</td> </tr> <tr> <td>1-34</td> <td>F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням</td> </tr> </tbody> </table>	Рейтинговий показник	Оцінка ECTS	Оцінка у національній шкалі		Екзамен, диф.залік, курс роб.(проект), практика	Залік	90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано	82-89	B (добре)	Добре	75-81	C (добре)	64-74	D (задовільно)	Задовільно	Незараховано	60-63	E (задовільно)	35-59	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	Незадовільно	1-34	F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням
Рейтинговий показник	Оцінка ECTS			Оцінка у національній шкалі																							
		Екзамен, диф.залік, курс роб.(проект), практика	Залік																								
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано																								
82-89	B (добре)	Добре																									
75-81	C (добре)																										
64-74	D (задовільно)	Задовільно	Незараховано																								
60-63	E (задовільно)																										
35-59	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	Незадовільно																									
1-34	F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням																										
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn, та проектних робіт. Терміни написання: денна форма – на парі, заочна форма – за 10 днів до сесії.</p>																										
<p>Практичні заняття</p>	<p>50 балів</p>																										
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Умовами допуску до підсумкового контролю є рейтинг 25 балів впродовж семінарських занять (письмові роботи, усні відповіді)</p>																										
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Форма контролю: екзамен</p>																										

	Форма здачі: тестовий контроль (50 балів)
7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	<p>Загальні морально-етичні принципи та правила поведінки осіб, що навчаються та працюють в університеті визначаються Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>Внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості освітнього процесу визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Діяти відповідно до Положення про розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-pro-OOP.pdf</p>
Додаткові бали	<p>Студент може отримати додаткові бали згідно Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
Неформальна освіта	<p>Визнання результатів неформальної освіти відбувається згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної</p>

освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника
<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: *навч.-метод. посіб.* /авторський колектив: Завгородня Т.К., Нагачевська З.І, Савчук Б.П, Стинська В.В., Стражнікова І.В., Єгорова І.В., Ковальчук В.М.,Прокопів Л.М, Салига Н.М./ за заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів/. Івано–Франківськ, 2021. 400 с.
2. Бутенко Н.Ю. Комунікативна майстерність викладача: *навч. посіб.* Київ: КНЕУ, 2005. 336 с.
3. Васянович Г. Педагогічна етика: нач. метод. посіб. Львів: Норма, 2005. 344 с.
4. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: *підручник за модульно-рейтинговою системою навчання*. Рек. МОН., 2-е вид. К. : ЦНЛ, 2018. 384 с.
5. Державний стандарт повної загальної середньої освіти. URL: <http://iitzo.gov.ua/serednya-osvita/providdilennya-zmistu-zahalnoji-serednoji-osvity/normatyvno-pravov-a-baza-pochatkovoji-osvity/>
6. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології: *підручник* К.: Академвидав, 2015. 304 с.
7. Жигір В. Професійна педагогіка: *навчальний посібник*. Київ: Кондор, 2012. 336 с.
8. Зайченко І.В. Теорія і методика професійного навчання. Курс лекцій: *навчальний посібник*. Київ: Компрінт, 2014. 548 с.
9. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання: *навч. посіб.* Київ: Вища школа, 2005. 343 с.
10. Коваленко О. Методика професійного навчання: *підручник*. Харків: НУА, 2010. 450 с.
11. Кондур О. Управління якістю освітніх систем в умовах глобалізації: теорія, методика організації, практика: *монографія* .Ів.-Франківськ : НАІР, 2018. 488 с.
12. Кравченко Н. Теоретико-правові основи професійної освіти: *навчальний посібник*. Бердянськ, 2014. 212 с.
16. Кучерявий О.Г. Педагогіка: особистісно-розвивальні аспекти: *навчальний посібник*. К.: Видавничий Дім “Слово”, 2014. 440 с.
17. Мартиненко С. М., Хоружа Л.Л. Загальна педагогіка. К., 2002. 176 с.
18. Освіта впродовж життя: зарубіжний досвід та національна практика: монографія / За заг. ред. Л. Прокопів, В. Стинської / Авторський колектив: Л. Прокопів,В. Стинська, Г.Білавич, Б. Савчук, І. Єгорова, В. Ковальчук, Ю. Москаленко, О. Гевко,С. Довбенко, Л. Бандура, І Завулічна, М. Олексюк, Т. Паска, С. Юрченко. Івано-Франківськ:НАІР, 2022. 288 с. ISBN 978-617-8011-39-0
19. Педагогічна майстерність учителя: *навч. посіб.* / за ред. В. М. Гриньової, С. Т. Золотухіної. Харків: ОВС, 2016. 224 с.
20. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 13.07.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
21. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014р. URL:<https://docs.dtkr.ua/doc/1556-182>
22. Про освіту: Закон України від 05.09.2017р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
23. Прокопів Л. М. Інноваційні педагогічні технології: *навчально-методичний посібник*. Івано-Франківськ, 2020. 172 с.
24. Сорока Т. Методика професійного навчання: методичні рекомендації. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2019. 88 с.
25. Фіцула М.М. Педагогіка: *навч. посіб.* Київ: Академія, 2006. 542 с.
26. Чепіль М.М. Актуальні проблеми освіти: *навч.-метод.посібник*. Дрогобич: Ред.-вид. відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2012.124 с.
27. Чепіль М.М. Педагогічні технології: *навчальний посібник*. Київ:Альма-матер, 2012. 224 с.

Викладач:

доктор філософії,
асистент кафедри педагогіки та
освітнього менеджменту ім. Б. Ступарика

Тарас ПАСКА